49ste jaar. — Nr 56.

Donderdag 15 Mei 1902.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **1** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 15 MEI 1902.

BINNENLAND.

Men meldt uit Verviers :

Zaterdag had ten stadhuize het huwelijk plaats der twee dochters van M. Polleur. Gedurende de plegvormen is de vader der bruiden plotseling gestorven.

— De gemeenteraad van Brussel heeft in zijne zitting van Maandag eene leening van 75 millioen gestemd.

— Men meldt uit Charleroi :

Bij eenen beenhouwer van Marcinelle hebben de dieven een goeden slag gedaan. Zij hebben er namelijk eene som van 8300 fr. in waarden en twee spaarboekskens ten bedrage van 11,000 fr. gestolen.

— De SPOORWEGAANSLAG VAN AALST. — Men zal zich herinneren dat over eenige weken te Aalst eene poging tot ontriggeling van den posttrein Oostende-Bazel werd gepleegd.

Eene zware eiken poort, die van eene naburige hoeve was gebroken, lag op de baan. Gelukkig sneed de locomotief het voorwerp door en de reizigers kwamen er van af met een lichten schok.

Het onderzoek heeft tot een onverwachten uitslag geleid.

De poort woog 220 kilos en ongetwijfeld moeten de kwaaddoeners met velen geweest zijn.

Maar een hunner had, bij het vervoer van de poort zijnen frak gescheurd, want een stuk stof was er aan blijven hangen.

En nu heeft men dezer dagen een gevaarlijken kerel aangehouden, in wiens frak eene scheur was, overeenkomende met 't reepje stof, dat aan de poort was blijven hangen.

Men zal nu trachten hem aan 't aan 't klappen te krijgen.

— Caltebaut en zijne zuster, beide tachtigjarige ouderlingen, wonend in de Nieuwstraat te Erembodegem. Zaterdag nacht zijn vier boosdoeners, met zwart gemaakt gelaat, binnengedrongen, met de revolver in de hand, dwongen zij de bewoners te zeggen waar hun geld lag. Meer dood dan levend openden de ouderlingen eene kas die 300 fr. bevatte en de boosdoeners vertrokken met het geld, na alles doorzocht en de oude lieden met den dood bedreigd te hebben, wanneer zij iets aan de policie durfden zeggen.

Het parket heeft een onderzoek geopend, maar de daders zijn onbekend.

BUITENLAND.

Frankrijk.

HET PROCES HUMBERT-CROWFORT.
(Zie *POSTRIJDER* van dinsdag).

Een der voornaamste schuldeischers van Mev. Humbert verhaald hoe hij in den val werd gelokt.

Mev. Humbert deed degenen van wie zij geld wilde leenen of eene verlenging van termijn bekomen, bij zich aan huis komen op de Avenue de la Grande Armée.

Zeer geheimzinnig en na veel uitleggingen over de 100 millioen en de listen der Crawfords, met brieven van M. Dumort, notaris en andere tot bewijs, voegde zij er bij :

— Kom, ik zal u laten zien wat ik nog nooit aan iemand heb laten zien ! Spreek er niet van, maar gij zult overtuigd zijn.

En zij bracht u in hare kamer, ging naar de geheimzinnige brandkas en kwam terug met eene groote enveloppe in linnen. Deze enveloppe zegde zij, was voorzien van 5 zegels, met den stempel der gebroeders Crawford : een geheimzinnig Minervahoofd, waarmee de twee mannen eenige weken te voren de enveloppe verzegeld hadden.

— Dank aan de behendigheid van eenen werkman die de enveloppe voor ons in orde gebracht heeft, fluisterde Mev. Humbert in 't oor van den reeds half overwonnen schuldeischer, kunnen wij de enveloppe openen zonder aan de zegels te raken. De Clawfords zullen het niet zien. Voor u zal ik het doen... Maar... chut !

En Mev. Humbert nam inderdaad drie zegels weg en haalde uit de enveloppe een dik pak papieren — en ziehier wat ik met eigen oogen zag en wat twintig andere schuldeischers gezien hebben.

Vooreerst een pak titels 3 0/0 Fransche rente. Tel ze, zegde Mev. Humbert. En men mocht tellen. Er waren er voor 587,660 fr. in Januari 1896.

— Gij ziet, ging zij voort, 't is juist den intrest 3 0/0 van 91 millioen, tijdens den vervallen trimester. Overigens ziehier het getuigschrift.

En dan liet zij een papier lezen dat bij de titels was, welk papier geteekend was door twee avoués in diens, die zeer gezien en goed gekend waren, MM. Parmentier en Anieux, die verklaarden dat deze titels, waarvan de nummers volgden wel degelijk de driemaandelijksche renten vormden der 91 millioen, omgezet titels tegen 3 0/0 door MM. Crawford.

Hoe zou nog getwijfeld na dit gezien te hebben? Rentetitels, 't driemaandelijksch inkomen van 91 millioen, getuigschrift van twee avonés, wat wilt ge meer ?

Ziedaar waarom ik geloofd, geleend en uitstel verleend heb.

Een ander schuldeischer, M. Duret, likwideerder der bank Giraud en Co., aan welke bank Mev. Humbert 6 millioen schuldig was, heeft zich gezellinoord, om zich aan de verantwoordelijkheid van die leening te onttrekken.

M. Duret heeft verklaard ook de beruchte enveloppe met de 587,000 fr. te hebben gezien en 18 maanden lang vast aan die erfenis geloofd te hebben.

Later verminderde dit vertrouwen, tot M. Duret, eindelijk inziende wat Mev. Humbert waard was, de sommen deed terug betalen, die zij aan de likwidatie der bank schuldig was en zijne vrienden waarschuwde tegen de operaties van Mev. Humbert. Zelden luisterde men naar hem.

Aldus vernam M. Duret op zekeren dag dat een zijner vrienden, M. O., bij de dood zijns broeders gelast met de belangen zijner neven, eene schulvordering moest innen op Mev. Humbert. Hij gaat er een heen met al de noodige documenten en doet hem de handelwijze van Mev. Hu ter kennen. Wat doet M. O. ? Zoodra M. Duret den rug had gekeerd telefooneert hij alles aan Mev. Hunter schenkt haar zijn volle vertrouwen en .. verliest meer dan 1,500,000 fr.

* * *

HOE ZIJ EIGENARES WERD.

Mev. Humbert kocht en verkocht aanhoudend. Op zekeren dag verneemt zij dat M. de X. zich wil ontdoen van zijn domein te C. Zij gaat er naar toe en vraagt hem den prijs.

— 890.000 fr., antwoordde deze.

— Goed, zegde zij, maar daarop met eene kunst van veinzen, die niemand haar kan na doen, voegt zij erbij, dat zij op het punt was eene kolossale fortuin te erven, dat de likwidatie spoedig zal plaats hebben, maar deze toestand haar belet comptant te betalen.

Maar, gaat zij voort ik wil u eene vergoeding geven. Ik betaal u den eigendom 1,500,000 fr. en zal u tot dit beloop wissels teekenen. Ik betaal zooveel, op voorwaarde dat gij geene hypotheek eischt.

Verblind door eene zoo voordeelinge zaak en geen oogenblik twijfelend aan de werkelijkheid aan die erfenis, welke door talrijke papieren bewezen werden, nam M. X. aan. Hij nam de briefjes van Mev. Humbert en... 't is het eenige wat hij ooit ontvangen heeft.

Onnoodig te zeggen dat Mev. Humbert zich haastte eene hypotheek van 300,000 fr. te nemen op het goed van haar slachtoffer.

M. X. aldus bestolen begon te procedeeren en procedeert nog.

* * *

M. Romain Daurignac doorreisde zoo wat de heele wereld. Eerst was hij bediende in een bazar te Toulouse en later in de Printemps. Hij vertrok naar Zuid-Amerika. In 1878 was hij in Brazilië, in 1883 in Argentinia, in 1885 in den Kaukasus, waar hij volgens zijn zuster Mev. Humbert, groote eigendommen kocht ; in 1897 was hij te Madagascar, gelast, zeide hij met eene officieele zending. Hij doorliep het eiland en exploiteerde Europeanen en inboorlingen, onder voorwendsel van concessies uit te deelen. Ook daar kocht hij gronden, waarvan Mev. Humbert zegde : « Onze domeinen op Madagascar, zooals zij zegde : Onze gronden in den Kaukasus !

En aldus zou men tallooze geschiedenissen kunnen verhalen.

Maandag is huiszoeking gedaan bij verscheidene personen, die zaken deden met de familie Humbert.

Te Kammerijk zijn een aantal papieren aangeslagen, met eene briefwisseling tusschen eenen handelaar dier stad en twee personen van 't Noorden van Frankrijk, een wisselagent en een notaris die verklaarden dat MM. Clawford werkelijk bestonden.

Dit alles had voor doel eene leening van een millioen te bekomen. De handelaar raadpleegde eenen advokaat en deze raadde hem aan voorzichtig te zijn. De handelaar weigerde. Deze, M Donay, woont naar 't schijnt tegenwoordig te Brussel.

In den maatschappelijken zetel van de « Rente Viagère, » zijn de zegels gelicht. Men heeft niets in de kas gevonden, hoewel er verleden maand 250,000 fr. was geïnkasseerd en elke maal voor 250,000 tot 200,000 fr. in zaken gedaan werden.

Daar dit geld verdwenen is, vreest men dat al de klienten van de « Rente Viagère » zullen geruïneerd zijn.

Het belangrijkste feit van maandag is de aanhouding van den oud notaris Langlois. Deze is beschuldigd de brieven, geteekend Crawford, geschreven te hebben. Hij zou zelfs de uitvinder geweest zijn van het kolossaal bedrog en niemand anders dan M. Langlois en M. Demort, onlangs aangehouden, zouden de beruchte broeders Crawfords zijn.

* * *

M. Berthelot, commissaris der rechterlijke delegaties, heeft maandag eene huiszoeking gedaan in de woning van Mad. d'Aarvalho, vriendin van M. d'Aurignac, waar in de kamer van deze eene breedvoerige briefwisseling was aangeslagen.

Mad. d'Aarvalho drukte hierover hare verwondering uit, dat M. d'Aurignac daar zoo weinig brieven ontving en ze meestal ongeopend meenam.

M. Berthelo heeft vastgesteld dat er in de schouw veel papieren verbrand zijn. Hij heeft de overblijfsels van weerden en coupons verzameld en meegenomen.

In den namiddag gebeurde weer eene huiszoeking in de woning van Mev. Humbert, avenue de la Grande Armée.

De vreeselijke ramp op Martinique.

Nadere bijzonderheden.

HULP.

De gezant van Zweden en Noorwegen te Parijs, heeft aan den minister van kolonieën eene som van 5000 fr. overhandigd, in naam van koning Oscar voor de slachtoffers van Martinique.

De *Frankf. Zeitung* heeft eene inschrijving geopend met het zelfde doel. De opbrengst zal aan den Franschen minister van kolonieën gezonden worden. De eerste lijst bedroeg meer dan 1000 mark.

Prinses Waldemar van Kopenhagen heeft een oproep gericht aan de Deensche bevolking om de slachtoffers van Martinique ter hulp te komen.

* * *

500 SLACHTOFFERS TE ST-VINCENT.

De *Times* verneemt uit St-Thomas : De laatste berichten van St-Vincent stellen het aantal menschen, die door de uitbarsting het leven hebben verloren op 500. Het geheele noordelijk gedeelte van het eiland is verwoest. Vele vluchtelingen van Martinique, die trachten over zee St-Lucia en Martinique te bereiken, verdronken.

Volgens zelfde telegrammen zou ook Fort de France bedreigd zijn.

In het Hongaarsch parlement heeft graaf Apponyi, voorzitter, eene redevoering uitgesproken, om deelneming uit te drukken in de vreeselijke ramp. Die betooging zal meegedeeld worden aan het Fransch Staatshoofd en later aan de Fransche Kamer. Algemeene goedkeuring.

* * *

De stad Nantes, in Frankrijk, zal groote verliezen lijden door deze ramp. Vooreerst waren er veel personen van Nantes te Saint-Pierre en dan alle suikerfabrieken dier stad bevoorraden zich op Martinique en Guadeloupe. Deze hebben hunnen voorraad voor een jaar. De kooplié in koloniale waren echter zullen erg in 't nauw zitten met het niet uitvoeren van gedane bestellingen.

* * *

REDDING.

De *Depêche coloniale* verhaald het volgende :

Een Amererikaansche stoomboot begaf zich naar Domique, toen rond tien ure 's morgends de uitkijk eene boot signaleerde, die schijnbaar verlaten in zee rond dreef.

De stoomboot wijzigde zijne richting om te gaan zien wat er in de boot was. Men vond er een tiental negers in van Fransche nationaliteit. Er was eene Creoolsche vrouw bij. Allen waren uitgeput. De zeilen waren verbrand en de boot was aan de golven prijs gegeven.

Deze vluchtelingen kwamen van een plantagie nabij St-Pierre, aan den voet van den berg Pelée. Sedert de vernieling van de fabriek Guerin waren zij op hunne horde.

Verschrikt door de onderaardsche geluiden, die zij in den nacht van woensdag tot donderdag hoorden, hadden talrijke kolonisten en de negers zich naar het zeestrand begeven, waar zij den nacht doorbrachten, veelal opeengehoopt in bootjes.

De vluchtelingen verklaarden dat nog andere bootjes gelijk met hunne vertrokken waren, op het oogenblik dat eene dichte wolk van geelachtigen rookover de streek neerkwam, de uitbersting slechts eenige minuten voorafgaande.

Zij weten niet wat er van de andere booten geworden is. Zij waren reeds twee kilometers ver in zee en in de volledigste duisternis, hoewel het half negen 's morgends was, toen brandende stoffen op hen neervielen, waardoor hunne zeilen in brand geraakten.

De hitte was onuitstaanbaar.

* * *

Volgens latere berichten uit Parijs zal er een bureel worden opgericht, voor alles wat de ramp van St-Pierre betreft.

De minister heeft eene eerste inschrijvingslijst ontvangen, welke tot 30,170 fr. beliep.

Een nieuw telegram meldt dat er op Saint-Vincent 700 slachtoffers zijn. Men denkt dat vele aan den voet van den vulkaan zelf begraven zijn. De Engelsche gouverneur van de Eilanden onder den Wind is naar Saint-Vincent vertrokken.

* * *

Washington, 12 Mei.

President Roosevelt heeft in eene boodschap aan het congres voorgesteld eene inschrijving te openen van 500,000 dollars voor de kosten van het zenden van hulp en oorlogschepen naar de Antillen.

In die boodschap noemt de president die ramp eene der grootste die in de geschiedenis vermeld worden.

De aanwezigheid van oorlogschepen is dringend noodzakelijk voor de redding van slachtoffers en bevoorrading.

Van den anderen kant bericht ons Frankrijk, met dank voor de bewijzen van sympathie, dat Fort de France en heel Martinique nog bedreigd zijn en vraagt, met het doel de bevolking van hongersnood en gevaar te redden, zoo spoedig mogelijk middelen te zenden, om de bevolking van het bedreigde eiland te brengen.

Het eiland St-Vincent en misschien nog andere eilanden, zijn eveneens bedreigd.

Ik heb aan de departementen van oorlog en marine bevel gegeven alle maatregelen te nemen om de aldus getroffene bevolking te helpen.

Ik beveel deze weergalooze ramp aan in de edelmoedige aandacht van het congres en stel voor een crediet te openen voor 500,000 dollars.

Het congres heeft er 200,000 gestemd op voorstel van M. Homerway.

Langs alle kanten worden inschrijvingen ingericht voor de slachtoffers.

De lord-mayor van Londen heeft een telegram van deelneming gezonden.

* * *

New-York, 12 Mei.

Volgens een teleram uit Fort de France loopt het gerucht, dat zich een duizendtal vluchtelingen bevinden in den omtrek van Cerbat en Cage-Pilote, bij St-Pierre.

Rond de stad vind men gedurig stukken van lijken, welke soldaten en gendarmen verbranden. Haven en centrum der stad zijn geheel vernield. Brandende asch bedekt de plaats waar de huizen stonden Er is geen spoor meer van de straten. De lava stroomd nog altijd van den berg.

Een telegram uit St-Vincent luidt : De tijdingen verergen van uur tot uur. Geneesheeren en ziekenverzorgers zijn overlast. De inwoners zijn zeer ongerust. Zij vreezen eene nieuwe ramp. Heele families zijn omgekomen en op vele punten liggen talrijke lijken op den grond. Men maakt loopgrachten om ze te begraven.

DE GEREDDEN.

In antwoord op een telegram, zondag avond gezonden uit Parijs aan den algemeenen secretaris van Martinique hem verzoekende de lijst der geredden van St-Pierre die familie hebben in, Frankrijk, te doen kennen, heeft deze geseind, dat de 450 personen, naar Fort de France overgebracht door de *Pouyer-Quertien*, alle van Prêcheur komen.

DE VERDWENEN GEESTELIJKEN.

Volgens een bericht in het seminarie der *Pères du St-Esprit* ontvangen, wordt het getal verdwenen religieuzen als volg opgegeven : 13 paters van den H. Geest, 11 priesters van de koloniale geestelijkheid, 33 zusters van St-Jozef van Cluny, 28 zusters van St-Paul van Chartres.

* * *

In het gasthuis van Port de France zijn nog slechts 12 overlevenden, terwijl 30,000 lijken den grond bedekten van St-Pierre, of op de golven ronddrijven, waar zij door de haaien verslonden worden. Er werden zondag 20 stervenden te Port de France aangebracht, waarvan er reeds 16 bezweken zijn.

Zondag morgend was het eiland omringd door een bruin-violetkleurige dichte wolk. De zee is bedekt met wrakhout, stukken van gebouwen, boomen en ook lijken, boven welke de meeuwen schreeuwend rondzweven. Intusschen vechten de haaien om de prooi. Nu en dan wordt de wolk door een brandenden of ijskouden wind verscheurd.

VERHALEN VAN OOGGETUIGEN.

Twee mecaniciens van de *Roraima* die in 't gasthuis liggen te Fort de France, zeggen dat het schip onmiddelijk na de uitbersting van den vulkaan vuur vatte. Zij bestreden den brand en begonnen onmiddelijk een vlot te bouwen, zij werden door de *Suchet* gered.

Een timmerman van 't zelfde schip verhaalt dat de kapitein, vreeselijk verbrand, want hij had de vlammen ingeademd, zijne kleeren afrukte in 't water sprong, waar hij zich eenigen tijd aan het schip vasthield en dan verdween.

Een ander gekwetste zegt dat de vuurregen niet meer dan vijf minuten duurde.

Een matroos van de *Teresa Lovieo* vertelt dat de rook zoo vreeselijk en zoo vergiftigd was, dat hij nog meer brandde dan vuur. Wanneer hij iemand bereikte viel deze dood neer. Daarop kwam nog eene groote wolk van vuur, die de stad heel verbrande. Ik zag niets dan dooden, maar op de kust zag ik mannen en vrouwen loopen, maar dat duurde niet lang. Een vreeselijke rook kwam en zij vielen als musschen. Alles liep in 3 minuten tijd, maar de stad brandde 3 uren.

Het dorp Irride, ten zuiden van St-Pieter is door der brand vernield en bijna al de inwoners zijn dood. Eene overlevende zegt dat de zee kookte en het land overstroomde. Tien man van die plaats zijn in het gasthuis te Port de France. 4 zijn reeds overleden en men vreest ook voor de anderen.

Op de markt van TONGEREN van verleden donderdag waren te koop gesteld: **402** koeien en kalveren, **2** schapen, **181** vette varkens, **1882** magere varkens.